

**РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО НАПН УКРАЇНИ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ ЗА 2024 Р. ТА ЗАВДАННЯ НА 2025 Р.¹**

Л. Д. Березівська, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор

У 2024 р., попри повномасштабну війну РФ проти України, діяльність директора та всього колективу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ) як наукової установи з питань галузевого бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства, педагогічного джерелознавства, біографістики, історії освіти, національного галузевого книгосховища, всеукраїнського науково-інформаційного, координаційного й науково-методичного центру бібліотек освітянської галузі України спрямовувалася на реалізацію пріоритетів, визначених у Статуті бібліотеки, Статуті НАПН України, Стратегії розвитку ДНПБ на 2017–2026 рр.², враховуючи норми законів України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (1995 р., зі змінами), «Про освіту» (2017 р.), положення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. (2016 р.), Програму спільної діяльності МОН України та НАПН України на 2024–2026 рр., Програму спільної діяльності НАН України і НАПН України на 2023–2025 рр.; Програму спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023–2025 рр.; Програму спільної діяльності Національної академії правових наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2024–2026 рр.

Нині ми підсумовуємо роботу за 2024 р., який запам'яється не лише труднощами, спричиненими російсько-українською війною, а й здобутками. Адже, гадаю, ми гідно протидіємо ворогу на гуманітарному фронті, розвиваючи інформаційне суспільство, впроваджуючи необхідні інновації, відтак, інтегруючи нашу Батьківщину у Європу. Сьогодні представлю результати за всіма напрямками діяльності ДНПБ, порівняю їх з попереднім звітним періодом.

Для кадрової стратегії ДНПБ наріжним каменем є забезпечення умов для професійного розвитку наукових і бібліотечних працівників. Загальна чисельність працівників бібліотеки становить 99 шт. од., 41 особа – наукові, 21

¹ Доповідь виголошено 17 грудня 2024 р. на Звітних загальних зборах трудового колективу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та Звітній науково-практичній конференції «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану» за результатами наукових досліджень наукових працівників у 2024 р. (<https://dnpb.gov.ua/ua/?news=41757>).

² Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки / [авт.: Березівська Л. Д., Закатнов Д. О., Страйгородська Л. І. та ін.] ; за наук. ред. Л. Д. Березівської ; ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2020. 28 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/Strategy_2020.pdf (дата звернення: 13.12.2024).

особа – бібліотечні працівники. У 2024 р. проведено атестацію 19 наукових працівників.

Під час воєнного стану надзвичайно складно підвищувати кваліфікацію, фахово розвиватися. Попри те для працівників ДНПБ ці питання – у фокусі уваги. Ми всі усвідомлюємо наскільки важлива для суспільства загалом і для кожного з нас зокрема цифрова трансформація всіх сфер життя. Цю мету ми реалізовували, беручи участь у вебінарах, семінарах, тренінгах (понад 80, отримано сертифікатів – понад 110); міжнародне дистанційне науково-педагогічне стажування (1 особа).

Схвально, що наукові працівники ДНПБ активні й у діяльності: Президії НАПН України, бюро Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, Наукової ради НАПН України з цифровізації освіти і науки, Експертної групи ЕГ-01 з оцінювання ефективності діяльності наукових установ за науковим напрямом суспільних, гуманітарно-мистецьких наук МОН України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2024 № 982), Комісії з питань наукових об'єктів, які належать до національного надбання МОН України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.01.2020 р. № 1193); конкурсної комісії Національної академії педагогічних наук України на найкращі наукові роботи 2023 року; Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; Науково-технічної ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини; редакційних колегій 10 українських фахових журналів, один із яких індексується у наукометричній базі даних Web of Science; 3 закордонних журналів, один із яких індексується у наукометричній базі даних Web of Science. Здійснено експертизу 11 законодавчих і нормативно-правових документів.

Колегіальним органом управління діяльністю ДНПБ є вчена рада – **19 осіб** (у 2023 р. – 21): **16 фахівців** вищої кваліфікації (у 2023 р. – 18), зокрема **9 докторів наук** (у 2023 р. – 8), **7 кандидатів наук** (у 2023 р. – 10) (постанова Президії НАПН України від 19 листопада 2024 р. № 1-2/14-245). До складу вченої ради входить **1** представник із закордонного закладу вищої освіти (Інституту соціологічних наук і педагогіки Університету природничих наук у Варшаві).

Роки	Усього фахівців вищої кваліфікації	Із них:	
		докторів наук	кандидатів наук
2024	16	9	7
2023	18	8	10
2022	18	7	11
2021	18	8	10
2020	18	6	12

Нагадаю – Голова вченої ради – директор бібліотеки, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України *Л. Д. Березівська*. Заступник голови вченої ради – в.о. заступника директора з наукової роботи,

кандидат наук із соціальних комунікацій *Л. О. Пономаренко*, вчений секретар вченої ради – науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти, голова Ради трудового колективу ДНПБ *Т. І. Годецька*.

16 засідань вченої ради відбулося під керівництвом директора (<https://dnpb.gov.ua/ua/вчена-рада/засідання-вченої-ради/>), розглянули важливі питання, а саме: результати проведеної роботи ДНПБ в умовах воєнного стану, наукової, науково-організаційної та міжнародної діяльності; науково-інформаційної та бібліотечної роботи; інформаційної протидії агресорові, організаційні та кадрові питання. Зокрема, схвалено такі нормативні документи, як Положення про електронні ресурси ДНПБ; зміни до Положення про вчену раду ДНПБ; Тимчасова інструкція «Облік мережевих локальних документів у Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського»; Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у ДНПБ; зміни до Орієнтовного положення про наукову роботу ДНПБ та ін., а також заходи з реалізації постанов Президії та загальних зборів НАПН України тощо.

У пріоритеті діяльності ДНПБ – **наукові дослідження та впровадження результатів цих досліджень**. У 2024 р. тривало виконання чотирьох прикладних досліджень (2023–2025): «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України», РК 123U100474 (керівник – Л. Д. Березівська); «Освітнянські бібліотеки як суб'єкт проектування освітнього середовища в умовах цифровізації», РК 0123U100477 (керівник – Л. О. Пономаренко); «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід», РК № 0123U100476 (керівник – М. Л. Росток), «Проектування баз знань цифрових освітніх ресурсів», РК № 0123U100475 (керівник – А. Г. Гуралюк) та розпочато виконання одного прикладного дослідження (2024–2025) – «Інформаційно-аналітичний супровід психологічної науки у воєнний та повоєнний періоди України», РК № 0124U000842 (керівник – О. П. Лучанінова). Дослідження провадяться відповідно до Перспективного тематичного плану наукових досліджень ДНПБ на 2023–2025 рр., Тематичного плану наукових досліджень ДНПБ на 2024 р., технічних завдань на наукові дослідження, індивідуальних планів роботи наукових працівників бібліотеки.

Ці дослідження вкрай потрібні, адже зумовлені вони необхідністю інформаційного забезпечення процесів реформування, модернізації та підвищення якості освіти в Україні в умовах воєнного стану, міжнародних інтеграційних процесів, цифровізації суспільства; пошуку інноваційних підходів до формування галузевих бібліотечно-інформаційних ресурсів і способів надання доступу до них; інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки, психології; удосконалення системи науково-інформаційного забезпечення сфери освіти та науково-методичного забезпечення функціонування мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України тощо.

Основні результати досліджень такі:

відповідно до визначених критеріїв у сучасних нарративах російсько-української війни: *написано* частину біографічних довідок (118) про педагогів України другої половини ХІХ– початку ХХІ ст. для енциклопедичного біографічного словника; *частково упорядковано* бібліографічну інформацію про епістолярну спадщину Василя Сухомлинського і *підготовлено* більш як 50 листів педагога: 30 – до закордонних адресатів і 25 – до колег-науковців; біографічну та біобібліографічну інформацію про Марію Монтесорі (888 бібліографічних записів); *створено* нові (6) й *оновлено* наявні (7) сторінки електронного ресурсу «Педагоги України та світу»¹; реалізовано через мережу Фейсбук онлайн-проекти як форми впровадження результатів дослідження: «Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри» (13 дописів, 3549 переглядів); «Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо!» (43 дописи, 3452 перегляди); «В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс)» (12 дописів, 255 уподобань); «Sukhomlinsky News» (12 дописів про вихід чергового бюлетеня, який створює та оприлюднює австралійський учений і популяризатор спадщини В. О. Сухомлинського серед англomовних читачів у міжнародному просторі Alan Cockerill; 262 уподобання); «Педагоги України про національно-патріотичне виховання» (поширення ідей українських педагогів про національно-патріотичне виховання дітей та молоді в Україні з метою широкого використання в освітній практиці та консолідації українського суспільства; 12 дописів, 349 уподобань);

проаналізовано в науково-біографічному аспекті відображення польсько-українського співробітництва у галузі освіти і педагогіки засобами науково-допоміжних бібліографічних видань; частково здійснено вивчення та опрацювання інформаційних матеріалів на традиційних й електронних носіях та відбір релевантної бібліографічної інформації щодо різноманітних аспектів і процесів розбудови Нової української школи упродовж 2017–2023 рр.; досліджено історичні та сучасні джерела для виявлення важливих подій у сфері освіти, внесено відомості про понад 250 визначних дат і подій 2025 року до фактографічної бази даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти»; оприлюднено планову наукову продукцію: біобібліографічний покажчик «Олег Михайлович Топузов – віцепрезидент НАПН України», науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Освіта і педагогічна наука України і Польщі. 2005–2024»;

уведено до наукового обігу систематизовану та упорядковану аналітичну і узагальнювальну інформацію щодо інформаційно-аналітичного супроводу цифрових трансформаційних освітніх змін в умовах війни та повоєнного відновлення України; описано та класифіковано результати наукової діяльності з питань цифрової трансформації освіти і педагогіки в Україні в умовах війни та повоєнного відновлення України, проведено аналітико-синтетичне опрацювання та поширення світового досвіду цифрової трансформації сфери освіти; *представлено у плановій довідковій продукції* науково-методичний доробок з питань цифрової

¹ <https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliografichni-resursy/vydatni-pedahohy/>

трансформації освіти і педагогіки: оприлюднено 19-й та 20-й випуски довідкового бюлетеня «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки»;

визначено теоретико-методологічні засади інформаційно-аналітичного супроводу психологічної науки в умовах воєнного і повоєнного періодів України та в умовах глобальної цифрової трансформації суспільства та освіти, які полягають насамперед у експертно-аналітичному забезпеченні, збиранні та первинному опрацюванні інформації щодо психологічної науки та освіти у контексті підтримки ментального здоров'я населення України у воєнний і повоєнний періоди; *поповнено* віртуальний читальний зал освітянина ДНПБ електронними ресурсами з науково-методичного забезпечення психологічної науки і практики подолання деструктивних наслідків надзвичайних ситуацій з врахуванням результатів цифрової трансформації суспільства і освіти;

розроблено і частково апробовано технологію створення та забезпечення представлення електронних колекцій в мережі інтернет, частково розроблено методичні рекомендації щодо формування інформаційних систем для збереження, накопичення та відображення цифрових освітніх ресурсів та добору оптимального інструментарію (вебсервісів) для формування таких систем, визначено можливості використання штучного інтелекту для представлення колекцій електронних ресурсів.

На підставі виконання наукових досліджень підготовлено та оприлюднено **266** (2023 р. – **305**) наукову працю: наукова продукція – 8 (монографії – 3, збірники матеріалів наукових заходів – 5); навчальна продукція – 1 (хрестоматія – 1); довідкова продукція – 7 (бібліографічні покажчики – 3, довідники – 4); електронні ресурси – 15 (2023 р. – 23); статті – 42 (2023 р. – 59) у виданнях, що входять до н/б, із них: англійською мовою – 1 (2023 р. – 21); у виданнях, що входять до н/б Web of Science Core Collection і Scopus, – 1 (2023 р. – 17); у наукових фахових виданнях – 40 (2023 р. – 42); у наукових виданнях, що індексуються у н/б (окрім Scopus та WoS), – 4 (2023 р. – 2); інформаційні статті (у ЗМІ) – 24 (2023 р. – 19); матеріали науково-практичних заходів, тези – 167 (2023 р. – 188), зокрема англійською мовою – 9 (2023 р. – 9), у закордонних виданнях – 9 (2023 р. – 13).

Простежимо динаміку висвітлення проміжних результатів досліджень науковців у статтях і тезах.

	Усього	Із них:				
		Статті та тези	у закордонних виданнях, зокрема, що входять до наукометричних баз даних	у фахових виданнях, зокрема, що входять до наукометричних баз даних	у наукових виданнях, зокрема, що входять до наукометричних баз даних	матеріалів і тез науково-практичних заходів
2024	264	209	0/0	38/38	4/4	167
2023	305	247	15/15	42/42	2/2	188

2022	226	173	8/8	37/37	3/3	125
2021	252	195	12/12	35/35	4/3	144
2020	202	161	7/7	27/27	14/14	102

Як бачимо, зменшилась загальна кількість публікацій, статей у фахових і світових виданнях, що входять до наукометричних баз даних, матеріалів тез. Зменшилась також кількість статей та тез, опублікованих англійською мовою – **10** (2023 – **30**). Зменшення показників порівняно з попереднім роком пояснюється тим, що окремі подані до друку статті або розділи монографій за рішенням редколегій видань перенесено на 2025 р.

Продукція, підготовлена в процесі виконання наукових досліджень, **упроваджувалася** на всеукраїнському рівні. Об'єктами впровадження були заклади освіти, інститути післядипломної педагогічної освіти, наукові установи, освітянські бібліотеки мережі МОН України та НАПН України, наукові бібліотеки тощо. У звітному році отримано 25 довідок (актів) про впровадження результатів наукових досліджень, укладено 17 угод. За результатами конкурсу *НАПН України на краєці наукові роботи, створені в 2023 р.*, відзначено нагородами авторські колективи видань ДНПБ (2 дипломи):

Дипломом I ступеня колектив авторів електронного інформаційно-бібліографічного ресурсу *«Видатні педагоги України та світу»* (Л. Д. Березівська, Т. С. Павленко, Н. О. Якобчук, Є. Ф. Демида);

Дипломом II ступеня колектив авторів довідкового бюлетеня *«Аналітичний вісник у сфері освіти й науки»*, вип. 18, 2023 р. (М. Л. Росток, А. Г. Гуралюк, І. Е. Коваленко, Л. О. Пономаренко).

ДНПБ відзначено золотою медаллю та Дипломом міжнародної виставки *«Сучасні заклади освіти – 2024»* у номінації *«Науково-методичний супровід професійного розвитку педагога в умовах воєнного стану»*; дипломом XVI міжнародної виставки *«Інноватика в сучасній освіті»*, почесним дипломом лауреата конкурсу *«Національне визнання наукових досягнень»* цієї ж виставки нагороджено у номінації *«Підручник або навчальний комплект для учнів, студентів»* Л. Д. Березівську як автора хрестоматії *«Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (XX – початок XXI ст.)»*.

Результати наукових досліджень **упроваджено** через: розміщення електронних ресурсів на вебпорталі ДНПБ, в ЕБ НАПН України (розміщено 181 працю, усього – 1440 документів); розвиток профілів (ДНПБ h-індекс – 39; відділ педагогічного джерелознавства та біографістики h-індекс – 38; відділ наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти h-індекс – 19, відділ науково-освітніх інформаційних ресурсів h-індекс – 10, відділ цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення h-індекс – 23); оновлення профілів науковців бібліотеки (40) у Google-академії, у системі *«Бібліометрика української науки»* (34), оновлення портфоліо науковців (37), створення цифрових ідентифікаторів ORCID ID (34), Researcher ID (20) науковців бібліотеки.

Впроваджено 30 одиниць продукції, підготовленої та оприлюдненої за результатами п'яти перехідних прикладних наукових досліджень, з них – 15

електронних видань (наукових видань – 8; довідкова продукція – 7) та 15 електронних ресурсів. А також здійснено моніторинг впровадження, зокрема завдяки аналізу показників відвідування Електронної бібліотеки НАПН України (у 2024 р. – понад 45 тис., у 2023 р. – майже 50 тис. завантажень, у 2022 р. – близько 30 тис., у 2021 р. – понад 22 тис., у 2020 р. – майже 39 тис.) та використанню розміщених публікацій. Основні ідеї та принципи, на яких ґрунтується розроблення наукової продукції, апробовано й оприлюднено в наукових статтях. Питання впровадження наукових результатів розглянуто на засіданнях відділів, вченої ради, бюро відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України.

Науковці бібліотеки проводили **позапланову роботу**: оприлюднено *наукову продукцію*, зокрема: збірник матеріалів (наукових праць, тез доповідей) 6-го Міжнародного науково-практичного WEB-форуму «Forum-SOIS, 2024: розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя» (<https://doi.org/10.33407/lib.NAES.740977>); збірник матеріалів IX Всеукраїнської науково-практичної конференції з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики» (<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741174/>); збірник матеріалів (тез доповідей) круглого столу «Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації суспільства: реалії й майбутнє освіти, педагогіки і психології» (<https://doi.org/10.33407/lib.NAES.741308>); збірник матеріалів круглого столу «Сучасні технології візуалізації колекцій цифрових освітніх ресурсів» (<http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=40596>); матеріали звітної науково-практичної конференції ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану» (<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743799/>); інформаційно-аналітичний довідник «Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку» (<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742309/>); науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (2020–2024): праці, електронні ресурси» (https://dnpb.gov.ua/ua/?post_type=ourpublications); хрестоматія Л. Березівської «Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (XX – початок XXI ст.)» (<https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=40620#more-40620>) (свідectво про реєстрацію авторського права на твір №131153 від 11 листопада 2024 р.).

Для впровадження результатів наукових досліджень використано можливості понад **30 науково-практичних та науково-інформаційних заходів**, організованих ДНПБ. Згідно з планом роботи НАПН України проведено **4 масових заходи**, зокрема:

– Шостий Міжнародний науково-практичний WEB-форум «Forum SOIS, 2024: Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж

життя», 26–29 березня 2024 р. (<https://dnpb.gov.ua/ua/?events=38910>);

– IX Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики», 13 травня 2024 р. (<https://dnpb.gov.ua/ua/?events=39407>);

– Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек «Читаюча шкільна родина: стратегічне завдання бібліотеки» у рамках Міжнародного місячника шкільних бібліотек, 1–31 жовтня 2024 р. (http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/Recommendations_monthly_2024.pdf);

– Всеукраїнський вебінар «Читання – важливий чинник саморозвитку та самовдосконалення особистості» (за підсумками Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек «Читаюча шкільна родина: стратегічне завдання бібліотеки»), 18 грудня 2024 р. (<https://tinyurl.com/59v26ey6>).

Упродовж 2024 р. співробітники взяли участь у понад 80 масових науково-практичних і науково-інформаційних заходах, серед них і 34 міжнародних (10 закордонних), проведених іншими установами, організаціями, закладами: конгреси – 1 (міжнародний), форуми – 3 (2 – міжнародні), конференції – 46 (28 – міжнародні), педагогічні читання – 2 (1 – міжнародні), біографічні читання – 1, семінари – 6 (1 – міжнародний), круглі столи – 4, інші заходи – 18 (міжнародні – 1).

Не припиняв роботи постійний *науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану»* (3 семінари, 19 лютого (<https://dnpb.gov.ua/ua/?news=38489>), 16 травня (<https://dnpb.gov.ua/ua/?news=39539>), 17 червня (<https://dnpb.gov.ua/ua/?news=39797>). На засіданнях розглянуто нагальні питання української науки, освіти й бібліотечної справи в умовах воєнного стану: використання інструментів Elsevier для ефективною роботи з наукометричною базою даних Scopus; досвід Німеччини у проєктно-грантовій діяльності бібліотек у глобальному цифровому просторі; міжнародні комунікації у системі трансферу знань у контексті обміну досвідом з проєктно-грантовою діяльністю у сфері освіти; використання штучного інтелекту у науковій та освітній діяльності та ін.

Рада молодих вчених (голова – Т. О. Золотаренко) працювала задля розвитку потенціалу наукової молоді бібліотеки. На засіданнях Ради молодих вчених обговорювали організаційні моменти, пропозиції щодо подальших напрямів роботи, питання підготовки до участі в заходах та ін. Проведено онлайн-наради молодих учених із директором та заступником директора з наукової роботи; взято участь у науково-практичних заходах ДНПБ та інших установ з метою апробації результатів наукових досліджень, у низці семінарів, вебінарів, тренінгів, курсів для підвищення кваліфікації (участь підтверджено сертифікатами); проведено науково-інформаційну підготовку та оприлюднення віртуальних книжкових виставок; продовжено співпрацю з РМВ НАПН України.

Науково-інформаційна та бібліотечна діяльність відбувалася для задоволення інформаційних потреб користувачів: розвинуто традиційні й запроваджено нові форми роботи, насамперед дистанційні в онлайн-режимі: спрощено доступ до електронних інформаційних ресурсів через вебпортал бібліотеки, а саме до електронної бібліотеки, віртуальних читальних залів тощо; удосконалено експозиційно-виставкову діяльність в онлайн-режимі; надано віддалений доступ до міжнародних ресурсів Web of Science, Scopus та інших наукометричних баз даних; активізовано популяризування наукових видань, онлайн-ресурсів і дистанційних послуг ДНПБ через Facebook тощо.

До фонду ДНПБ із різних джерел (обов'язковий примірник, передплата, книгообмін, подарунки тощо) надійшло **5640** прим. документів (неперіодичні видання – **2590**, періодичні – **3050**; з них в електронній формі – **4059** прим.). **3282** прим. дублетних і зношених видань вилучено з фонду, обсяг якого на 31.12.2024 р. становить **589354** прим.

В умовах воєнного стану значно зменшилися надходження обов'язкового примірника документів. Усе це спонукає активізувати формування Науково-педагогічної електронної бібліотеки (НПЕБ) та вживати заходи для максимального забезпечення інформаційних потреб користувачів насамперед через вебпортал ДНПБ.

Обслуговування відбувалось як традиційно, так і дистанційно. Загальна кількість користувачів – **64465**, із них віддалених (за IP-адресами) – **59100** (у 2023 р. – 65555), зареєстрованих у базі даних «Читач» – 5365 (у 2023 р. – 5266). Кількість відвідувань становить – **110025**, із них віддалених – **101432** (у 2023 р. – 131041), фізичних – **8593** (у 2023 р. – 6991).

Загальна документовидача – **224657**, зосібна у читальних залах, на абонементі та через МБА – **21851** (2023 р. – **16773**). Кількість переглядів документів у НПЕБ – **17648** (у 2023 р. – **27234**).

Результати діяльності ДНПБ в інформаційному просторі висвітлює офіційний **вебпортал** (<http://dnpb.gov.ua/ua/>), на якому представлено ресурси бібліотеки, інноваційні послуги, різні види бібліографічної, реферативної та аналітичної інформації тощо. Саме вебпортал в умовах воєнного стану – основна платформа комунікації з віддаленим користувачем, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій і глобальних хмарних сервісів. За даними Google Analytics, показники відвідуваності вебпорталу збільшилися і становлять понад **100** тис. (2023 р. – понад 65 тис.). Позитивно, що вебпортал відвідують користувачі із таких країн, як США, Індонезія, Нідерланди, Польща, Німеччина, Ірландія, Канада та ін. Звернень до ресурсів на вебпорталі, – **184614** (у 2023 р. – 171123), завантажень електронних документів – **14537** (у 2023 р. – 14560).

І далі збагачуємо матеріалами електронний інформаційний ресурс: віртуальні читальні зали (Фонду В. О. Сухомлинського, освітянина, кабінету бібліотекознавства, кімнати-музею рідкісної книги); сторінки «Бібліотечному фахівцю» (рубрики «Бібліотека Нової української школи», «Бібліотеки в умовах війни», «Інформаційна та медіаграмотність», «Всеукраїнський місячник

шкільних бібліотек»); рубрики «Пункт європейської інформації»; сторінки «Українська мова онлайн» (кількість звернень – 412).

Зважаючи на тотальну цифровізацію суспільства, велику увагу приділено наданню доступу до інформаційних ресурсів, скажімо, продовжено формування електронного каталогу, обсяг поповнено на **7474** бібліографічних записів (2023 р. – 8578, 2022 р. – 8262). Для надання доступу до збірників наукових праць галузевої тематики розкрито зміст 167 прим. / 2874 статей. Обсяг електронного каталогу це – **486151** записів (2023 р. – 474369). Звернень до баз даних електронного каталогу – **29494** (2023 р. – 34819). На сторінці порталу «Наукова періодика України онлайн з питань освіти, педагогічної, психологічної та соціальних наук» є доступ до **516** назв повнотекстових наукових серіальних (періодичних і продовжуваних) видань. Забезпечено наповнення НПЕБ, зокрема додано **2755** pdf-файлів повнотекстових документів (2023 р. – 3058). Загальна їх кількість – **12480** (2023 р. – 9581), звернень до повних текстів документів – **17648** (2023 р. – 14117). http://212.111.203.132/cgi-bin/irbis64r_plus/cgiirbis_64_ft.exe?C21COM=F&I21DBN=KNIGI_FULLTEXT&P21DBN=KNIGI&Z21ID=

Продовжено задоволення інформаційних потреб віддалених користувачів через електронну пошту, Facebook, у телефонному режимі. За запитами користувачів визначено **170** індексів УДК (2023 р. – 120), через електронне доставляння документів виконано **5** замовлень (у 2023 р. – 13).

Забезпечено *інформаційний супровід* наукових досліджень ДНПБ, підготовку **36** тематичних бібліографічних списків на запити вчених НАПН України. Через послугу «*Запитай бібліотекаря*» надано **65** довідок, з них: адресні – 20, тематичні – 31, фактографічні – 11, уточнюючі – 3. Здійснено моніторинг інтернет-ресурсів (сайтів організацій-донорів) для пошуку грантових програм (конкурсів), зведена інформація розміщується на вебпорталі ДНПБ у рубриці Міжнародна діяльність, надсилається до провідних освітянських бібліотек та співробітникам ДНПБ.

На увагу заслуговує робота з науковим об'єктом «Документи педагогіко-психологічного та історико-культурного напрямку 19–20 ст. (1850–1917 рр.)», що належить до національного надбання України. Оцифровано **20** видань (4000 сторінок, 2023 р. – 4000 сторінок). Для створення страхових копій до Північного регіонального Центру страхового фонду документацій надано електронні примірники **4** видань (667 арк.; 2023 р. – 664 арк.). Зменшення кількості оцифрованих та мікрофільмованих сторінок зумовлено вичерпністю наукового об'єкту через нові критерії до рідкісних та цінних документів, а також дублетністю видань. Потреба в оцифруванні залишилася – приблизно 800 україномовних видань або опублікованих на українських теренах у визначених хронологічних межах. До бази даних «Рідкісні книги» введено **1649** записів (2023 р. – 1113). Загалом база містить **15935** записів.

У звітний період оптимізовано систему *науково-методичного супроводу* діяльності мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України (вересень 2024 р. – понад 13 тис.) у контексті реалізації державної інформаційної та освітньої політики. Відповідно до Наказу МОН України від

12.08.2014 № 93 підготовлено й проведено (18.12.2024) Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек в рамках Міжнародного місячника шкільних бібліотек під гаслом «*Читаюча шкільна родина: стратегічне завдання бібліотеки*» (<http://dnpb.gov.ua/ua/всеукраїнський-місячник-шкільних-бі/>). Для методичного супроводу місячника розроблено методичні рекомендації та рекомендаційний однойменний бібліографічний список, які представлено на вебпорталі (<http://dnpb.gov.ua/всеукраїнський-місячник-шкільних-бі/>), на сторінці ДНПБ у Facebook (<https://www.facebook.com/share/p/15s3XEZn7h/>) та надіслано до бібліотек мережі.

У межах співпраці з Українською бібліотечною асоціацією взято участь у підготовці та проведенні вебінару «Формування у користувачів шкільних бібліотек звички та потреби в читанні» (26.06.2024 р.) <https://www.facebook.com/events/460501086583669?ref=newsfeed&locale=uk-UA>.

Майже 100 консультацій ми надали працівникам освітянських бібліотек щодо організації роботи в умовах воєнного часу, формування інформаційних ресурсів у нових реаліях, упровадження й застосування Універсальної десяткової класифікації, з інших важливих питань бібліотечної роботи.

Триває робота зі створення інформаційних ресурсів, що сприяють формуванню професійної компетентності фахівців освітянських бібліотек. Розвивається онлайн-проект «*Дистанційна самоосвіта бібліотечних працівників*» (<https://dnpb.gov.ua/ua/23614-2/>). За 2024 р. його ресурсами (відеозаписи вебінарів, лекцій, презентацій) скористалися понад 1500 фахівців (у 2023 р. – близько 2000). Онлайн-проект поповнено ресурсом – Всеукраїнський методичний семінар «Формування інформаційної грамотності в системі роботи бібліотекаря».

За активну участь (цикл заходів) у Міжнародному Дні безпечного Інтернету (SID/ДБІ), запровадженого мережами Insafe та INHOPE за підтримки Європейської комісії, ДНПБ отримала сертифікат та відкритий цифровий бейдж «Організатор заходу до Дня безпечного Інтернету 2024» від Національного комітету Дня безпечного Інтернету в Україні.

Проведено **12** науково-методичних та культурно-освітніх масових заходів, до яких долучилося понад **1000** фахівців (бібліотекарів, методистів, педагогів). Бібліотечні працівники взяли участь у **12** заходах, організованих іншими установами. Виголошено **15** виступів. Організовано: Всеукраїнський онлайн-флешмоб «[#вишиванканашоберіг](https://www.facebook.com/share/p/1C85xyFGNC/)» до Міжнародного дня вишиванки, <https://www.facebook.com/share/p/1C85xyFGNC/>; флешмоб «Цифрова безпека – мій захист», під час якого учасники опанували освітній курс «Персональні дані» на платформі «Дія. Освіта», підвищили свою цифрову компетентність та отримали відповідні сертифікати (<https://dnpb.gov.ua/ua/?news=38298>).

Експозиційно-виставковій роботі в структурі інформаційно-бібліотечної діяльності належить важливе місце. Завдання виставки – максимально розкрити фонд бібліотеки, привернути до нього якнайбільше уваги, надати інформацію з тієї чи іншої теми, зважаючи на сучасні вимоги до науково-інформаційного простору та соціально-комунікаційних реалій. Підготовлено **52** виставки, з них **37** віртуальних, зокрема тематичних – **31**, персональних – **21**, в т.ч. **9** – із серії

«Ювіляри НАПН України», які представлено на порталі (https://dnpb.gov.ua/ua/?post_type=exhibitions) та сторінці ДНПБ у Facebook, поширено серед мережі бібліотек.

Окремо зацентруємо увагу на **Програмі спільної діяльності МОН України та НАПН України на 2024–2026 роки**. Для її втілення поповнено електронний інформаційний ресурс «Бібліотека Нової української школи» на вебпорталі ДНПБ; спільно з ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти МОН України» проведено Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек ««Читаюча шкільна родина – стратегічне завдання бібліотеки» в рамках Міжнародного місячника шкільних бібліотек (жовтень 2024 р.).

Реалізуючи **Програму спільної діяльності НАН України та НАПН України на 2023–2025 рр.**, взяли участь у відповідних науково-практичних заходах ДНПБ і НБУ ім. В. І. Вернадського; проведено *бібліометричний аудит педагогічної науки* за результатами наукометричної системи «Бібліометрика української науки» тощо.

У межах **співпраці з НАМед України** підготовлено інформаційно-аналітичні огляди щодо форм, методів та засобів формування здорового способу життя у дітей та підлітків; виставку-презентацію «Діти з порушенням слуху: освіта та розвиток» до Міжнародного дня глухих; інформаційний огляд «Профілактики емоційного вигорання в умовах воєнного стану: інформаційний огляд на допомогу психологам»; реферативний огляд «Інформаційний супровід освітян щодо подолання деструктивних наслідків воєнного стану (ПТЄР)», які розміщено у рубриці «Освіта і наука в умовах війни (онлайн-проект)» Віртуального читального залу освітянина.

Під час реалізації **Програми спільної діяльності НАПрН України та НАПН України** з метою інформаційно-аналітичного супроводу нормативно-правового забезпечення освіти і педагогічних наук України в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України поповнювався електронний освітній ресурс «Віртуальний читальний зал освітянина ДНПБ» актуальною інформацією.

Доречно відзначити *активну співпрацю ДНПБ із закладами освіти* (Київський університет імені Бориса Грінченка, УДУ ім. М. П. Драгоманова та ін.), *установами НАПН України, бібліотеками* (НБУ ім. В. І. Вернадського та ін.), *Педагогічним музеєм України*. Співробітничали з установами, які носять ім'я В. О. Сухомлинського (опорний заклад загальної середньої освіти «Павлівський ліцей імені В. О. Сухомлинського», Педагогічно-меморіальний музей В. О. Сухомлинського), громадськими організаціями (Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського, громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих», Українське товариство Януша Корчака, Українська бібліотечна асоціація), спільно з якими ДНПБ організовує й проводить науково-практичні заходи.

Цьогоріч укладено 17 угод з органами державної влади та місцевого самоврядування, закладами освіти, підприємствами, організаціями (Чорноморський національний університет імені Петра Могили; Центр для українських дітей «Перлина», м. Рига (Латвія); Педагогічний музей України;

Комунальний заклад вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського»; ГО «Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського»; Викотівський ЗЗСО I-III ступенів; Український коледж імені В. О. Сухомлинського м. Києва; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; Олександрійський педагогічний фаховий коледж імені В. О. Сухомлинського; Павлівський лицей імені В. О. Сухомлинського Онуфріївської селищної ради Кіровоградської області; Управління освіти і науки Броварської міської ради Броварського району Київської області; Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України; Херсонська академія неперервної освіти; Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти; Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Мукачівський державний університет; Центр позашкільної роботи Святошинського району м. Києва).

Для висвітлення важливих подій бібліотеки в ЗМІ оприлюднено **24** публікації, з них: 10 статей у періодичних виданнях «Вісник НАПН України», «Освіта і суспільство», «Бібліотека: Бюлетень УБА», «Таврійський вісник освіти»; крім того, актуальну інформацію на *вебпорталі* (<https://dnpb.gov.ua/ua/>), в соціальній мережі *Facebook* (<https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/>), на YouTube-каналі (https://www.youtube.com/@dnpd_napn_ua/featured).

Зважаючи на виклики сьогодення, інтеграцію української освіти до світового, передусім європейського освітньо-наукового простору міжнародна наукова й науково-інформаційна діяльність здійснювалася за такими *основними* напрямками: *організація та проведення 6 та участь у 34 міжнародних науково-практичних заходах*, з яких – 1 конгрес, 2 форуми, 28 конференцій, 1 семінар, 1 педагогічні читання, інші – 1; *членство в міжнародних наукових організаціях* (Британське товариства істориків освіти (Л. Д. Березівська, Т. Д. Кочубей); Всесвітня міжнародна асоціація істориків освіти (ISCHE) (Л. Д. Березівська), Українська асоціація дослідників освіти (UERA), що є структурною частиною Європейської асоціації дослідників освіти (EERA), Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури (Л. Д. Березівська), Міжнародна Асоціація шкіл соціальної роботи (International Association of Schools of Social Work, IFSW) (Т. Д. Кочубей); Міжнародне товариство інженерної педагогіки (International Society for Engineering Pedagogy – IGIP) (М. Л. Ростока, Т. С. Бондаренко); Громадська організація «Міжнародна фундація науковців та освітян» (IESF) (М. Л. Ростока); Міжнародна академія культури безпеки, екології та здоров'я (Н. О. Терентьева); Європейська Асоціації Безпеки (Н. О. Терентьева); уповноважений член Всеукраїнського координаційного Бюро Міжнародної громадсько-державної програми «Освіта дорослих України» за сприяння Інституту ціложиттєвого навчання ЮНЕСКО (Н. О. Терентьева); Міжнародна академія культури безпеки екології та здоров'я та Українська асоціація європейських студій (О. Є. Матвійчук); *представлення результатів наукових досліджень у закордонних виданнях* (тези, опубліковані у зарубіжних виданнях – 9). До X Українсько-Польського / Польсько-Українського наукового

форуму «Освіта для цифрової трансформації суспільства» підготовлено бібліографічний показник «Освіта і педагогічна наука України і Польщі. 2005–2024». Упорядкування показника здійснювалося у тісній співпраці з фахівцями Головної бібліотеки Академії спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської (м. Варшава); налагодження міжнародних зв'язків із вченими з різних європейських країн (Бельгія, Великобританія, Італія, Латвія, Литва, Норвегія, Польща, Словаччина, Словенія, Угорщина, Чехія, Чорногорія та ін.), із спорідненими установами (Спеціалізованим університетом VID (м. Осло, Норвегія), бібліотеками, що входять до складу Польської академії наук (Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie, Polska Akademia Nauk Biblioteka Gdańska, PAN Biblioteka Kórnicka w Kórniku), Національним педагогічним музеєм та бібліотекою Я. А. Коменського (м. Прага, Чехія), Мельбурнським університетом Монаша в Австралії, Державним вищим навчальним закладом імені Вітельона (Республіка Польща) тощо). Підписано Договір про співробітництво з Центром для українських дітей «Перлина» (м. Рига, Латвія). З обмінного фонду ДНПБ до Центру передано дитячі книжки українською мовою (літературно-художні, пізнавальні, навчальні, довідкові видання) задля збереження національної пам'яті й ідентичності, популяризування й підтримки української мови і культури за межами України; *участь у міжнародних конкурсах/грантах*: подано 4 міжнародні грантові заявки, що перебувають на розгляді: «European Skills Agenda and EU Policy in the Field of Vocational Education and Training» за програмою Жан Моне (Т. С. Бондаренко); «Стипендії для вчених, що залишилися в Україні. VIRTUAL UKRAINE INSTITUTE» (А. Г. Гуралюк); Грант в межах проєкту Local history (Germany) (Я. В. Пилипчук); «Репресовані педагоги України: «голоси» жертв сталінського терору (1920–1940)» на конкурс пропозицій щодо грантів ЄС у сфері міжсекторального напрямку в межах програми «Креативна Європа» (Л. Д. Березівська, Х. В. Середа, В. Г. Гайдук, О. П. Міхно, Н. Б. Антоненць, А. П. Дурдас, Т. О. Золотаренко, Н. О. Якобчук); участь у навчальному проєкті «Декомунізація-40» від Центру Айн Ренд в Україні (О. П. Міхно); участь у міжнародних проєктах: MOOC-based Micro-Credentials for Teacher Professional Development (CRED4TEACH); UA-Talent-UP – Developing Entrepreneurship, Creativity and Intercultural Competencies to Ensure High Quality Teaching in Ukraine» (Т. С. Бондаренко).

Співробітники долучалися до міжнародних ініціатив (акцій, подій), готували виставки, презентації. Наповнено новими ресурсами рубрику «Пункт європейської інформації» (<https://dnpb.gov.ua/ua/пункт-європейської-інформації/>) на вебпорталі ДНПБ.

Цьогоріч, як і вже кілька років поспіль, робота ДНПБ спрямовувалася на **протицію російському агресору**: на порталі ДНПБ та в мережі Facebook популяризується сторінка віртуального читального залу освітянина «Освіта і наука в умовах війни», де висвітлено питання психологічної допомоги дітям і дорослим, оприлюднено корисні матеріали для освітян та науковців в умовах воєнного часу. У рубриці «Бібліотечному фахівцю» функціонує сторінка «Бібліотеки в реаліях війни». Актуалізовано тематику масових науково-

практичних заходів та віртуальних виставок; висвітлено інформацію про діяльність ДНПБ в умовах воєнного стану на вебпорталах НАПН України та ДНПБ, на офіційній сторінці бібліотеки у соціальній мережі Facebook під хештегом #працюємо_для_перемоги; систематично відбувається листування із вченими різних європейських країн (Бельгія, Велика Британія, Італія, Литва, Словенія, Угорщина, Чехія, Чорногорія) про війну рф проти України; реалізовано комплекс заходів, спрямованих на забезпечення інформаційної безпеки, безперебійної роботи та наповнення вебпорталу ДНПБ; взято участь у волонтерській і благодійній діяльності. Опрацьовано зміст нормативно-розпорядчих документів: Лист МОН України «Про необхідність припинення будь-яких форм наукової (науково-технічної) співпраці з рф та рб» № 1/2000-24 від 05.02.2024 р., Постанови Президії НАПН України Про виконання рішення Ради оборони міста Києва щодо забезпечення безпеки в столиці» від 03.04.2024; проведено тренінги та методичні івенти щодо формування інформаційної грамотності, дотримання правил цифрової медіагігієни та медіабезпеки в умовах війни.

У 2024 р. реалізовано низку практичних дій для **вдосконалення матеріально-технічної бази**: проведено комплекс заходів щодо захисту фонду від можливого пошкодження через військові дії; здійснено загальні огляди будівлі та прибудинкової території для встановлення дефектів і пошкоджень; реалізовано процедуру державних закупівель у системі ProzoTo на послуги постачання електричної та теплової енергії; відбулися акції до Всеукраїнського дня довкілля; вжито відповідних заходів із пожежної безпеки та охорони праці (інструктажі з техніки пожежної безпеки та охорони праці з працівниками бібліотеки); виконано роботи з підготовки до осінньо-зимового періоду (утеплення старих віконних рам та утеплення труб на горищі будівлі) та до опалювального сезону (півірка манометрів та вузла обліку, гідравлічне випробування та промивання системи опалення, ремонт та півірка вузла обліку спожитої теплової енергії); забезпечено безперебійне функціонування локальної мережі та комп'ютерного парку (ремонт моніторів, системних блоків та заправлення картриджів), перевезення літератури з інших організацій; здійснено щорічну інвентаризацію основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків.

З огляду на викладене, можна стверджувати, що незважаючи на труднощі, спричинені нав'язаною рф війною, наукова, науково-організаційна, науково-інформаційна й бібліотечна, науково-методична, культурно-освітня, фінансова й господарська діяльність ДНПБ провадилася на належному рівні.

Найвагоміші результати.

Важливою подією року став успішний звіт про наукову і науково-організаційну діяльність ДНПБ за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку на Президії НАПН України 19 вересня 2024 р. ДНПБ визнано національним лідером інформаційного забезпечення освіти, педагогіки, психології України (<https://dnpb.gov.ua/ua/?news=40881> ; <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3382/>).

В умовах війни, завдань повоєнного відновлення та європейської інтеграції країни продовжено виконання 4 та розпочато виконання 1 прикладного наукового дослідження, результати яких мають вплив на розвиток освіти, педагогіки, психології, оскільки спрямовані на їхнє інформаційне забезпечення. Підготовлено та оприлюднено 264 наукові праці, зокрема: наукової продукції – 8; довідкової продукції – 7; навчальної продукції – 1. Опубліковано 42 статі, які індексуються в наукометричних базах, з них 1 – в Web of Science Core Collection. Упровадження результатів наукових досліджень підтверджено 25 довідками (актами) про впровадження. Продовжено шість онлайн-проектів як форми реалізації результатів дослідження; наповнення чотирьох віртуальні читальні зали; рубрики «Освіта і наука в умовах війни» (<http://dnpb.gov.ua/ua/virtualni-chyitalni-zaly/virtualnyy-chyitalnyy-zal-osvityanyna/>). Підготовлено та оприлюднено 8-й випуск *періодичного видання «Науково-педагогічні студії»* (<http://npstudies.dnpb.gov.ua/issue/archive>). Проведено понад 30 науково-практичних, науково-інформаційних та культурно-освітніх заходів (https://dnpb.gov.ua/ua/?post_type=events) (4 за Планом роботи НАПН України).

Сформовано та розвинуто галузевий інформаційний ресурс (доступні через вебпортал бази даних та цифровий контент рідкісних видань; наукова педагогічна електронна бібліотека (НПЕБ); ресурс «Бібліотека Нової української школи», сторінка «Українська мова онлайн»); методичний супровід діяльності мережі освітянських бібліотек; надавався доступ до міжнародних інформаційних ресурсів Web of Science, Scopus та ін.; організовано протидію російському агресору.

Водночас деякі питання залишаються нерозв'язаними або недостатньо розв'язаними: зниження публікаційної активності окремих наукових працівників, низький рівень міжнародної діяльності більшості наукових і бібліотечних працівників, насамперед участі у міжнародних проектах/конкурсах/грантах; погіршення поповнення фонду бібліотеки друкованими виданнями; зниження кількості реальних читачів тощо.

Проведений аналіз результатів діяльності ДНПБ уможливорює визначення пріоритетних завдань на 2025 р., а саме:

наукова, науково-організаційна робота:

- систематичний контроль за виконанням наукових досліджень;
- своєчасна підготовка планових результатів НД, висвітлення проміжних результатів досліджень відповідно до принципів та правил академічної доброчесності;
- інтенсифікування публікаційної активності наукових співробітників у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus, WoS;
- оперативне реагування у межах НД на проблеми та кризові явища, спричинені військовою агресією рф проти України, їх аналіз та інформаційний супровід;
- розгортання міждисциплінарних досліджень, спрямованих на науково-інформаційне забезпечення розвитку освіти, психології і педагогіки, формування конкурентоспроможного людського капіталу, що особливо

важливо для перемоги над російським агресором, повоєнного відновлення та євроінтеграції України;

- розроблення науково-методичного інструментарію і практичних рекомендацій із забезпечення інноваційної діяльності мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України в умовах війни та післявоєнного часу;

- системне розміщення опублікованих результатів, препринтів та наборів FAIR-даних, які мають DOI, в Електронній бібліотеці НАПН України та інших репозитаріях відкритих даних, зокрема ZENODO;

- висвітлення наукової діяльності ДНПБ на її вебпорталі, на сайті НАПН України, YouTube-каналі, у Facebook, Віснику НАПН України, «Офісі підтримки вченого», освітянській пресі, інших ЗМІ, на сайтах та сторінках у Facebook інших установ;

- розвиток фахового видання ДНПБ «Науково-педагогічні студії»;

- активізація роботи щодо ліцензування освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»;

- інтенсифікація роботи з отримання свідоцтв про реєстрацію авторських прав на видання 2023–2024 рр.;

- активізація міжнародного співробітництва ДНПБ відповідно до індикаторів Стратегії інтернаціоналізації НАПН України на 2021–2025 рр.. зокрема інтенсифікація участі у міжнародних наукових проектах і заходах, розширення наукової мобільності, міжнародного книгообміну і міжнародної комунікації;

- укладання договорів про співпрацю із закладами освіти і культури, науковими установами, громадськими організаціями;

- проведення заходів із залучення молодих учених і бібліотекарів до роботи в ДНПБ, забезпечення їхнього професійного зростання, активізація діяльності Ради молодих вчених.

Науково-інформаційна й бібліотечна діяльність:

- формування галузевого інформаційного ресурсу в електронній формі, зокрема НПЕБ у контексті відкритої науки;

- удосконалення механізму комплектування, організації та зберігання фонду, формування консолідованих бібліотечних ресурсів;

- запровадження інноваційних методів обслуговування та надання адаптованих ресурсів для користувачів з інвалідністю;

- робота з об'єктом «Документи педагогіко-психологічного та історико-культурного напрямку 19–20 століття (1850–1917 рр.)», створення цифрового контенту рідкісних видань;

- інформаційний супровід НД ДНПБ та ін. установ НАПН України;

- технічне редагування наукових праць співробітників НАПН України, поданих на розгляд до Електронної бібліотеки НАПН України;

- поповнення та вдосконалення баз даних електронного каталогу;

- актуалізація фонду ДНПБ, серед іншого частини документів, перевезених із філії бібліотеки;

- упровадження сучасних програмного забезпечення, інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту;
- оперативне та якісне задоволення інформаційних потреб користувачів, зокібна вчених НАПН України, через забезпечення вільного й багатоаспектного доступу до галузевих ресурсів;
- розширення репертуару та поліпшення якості бібліотечно-бібліографічних, культурно-освітніх продуктів та послуг, зокрема для наукових працівників ДНПБ, Президії НАПН України;
- актуалізація експозиційно-виставкової діяльності в електронній і традиційній формі;
- продовження наповнення віртуальних читальних залів (Фонду В. О. Сухомлинського, освітянина, кабінету бібліотекознавства, віртуальної кімнати-музею рідкісної книги), сторінки «Українська мова онлайн»;
- виявлення й поширення через соціальні мережі та інші засоби комунікації соціально значимої в умовах воєнного часу інформації;
- активізація соціокультурної діяльності (організація екскурсій, лекторіїв, презентацій, акцій тощо);
- науково-методичний супровід діяльності бібліотек мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України в умовах воєнного часу (консультації, семінари, лекторіїв, тренінгів, електронні ресурси тощо);
- участь у підготовці офіційних документів щодо науково-методичного забезпечення освітянських бібліотек (спільно з МОН України).

Фінансово-господарська діяльність:

- інтенсифікація надання платних послуг задля збільшення надходжень до спеціального фонду ДНПБ;
- організація роботи під час відключення комунікацій (технічне забезпечення, інформування працівників, періодичне дублювання інформації з вебпорталу та серверу на додаткових носіях тощо);
- забезпечення санітарно-гігієнічних норм в умовах воєнного стану;
- удосконалення матеріально-технічної бази (за наявності коштів): сучасна комп'ютерна техніка, гарнітура, відео- та аудіозасоби;
- подальші ремонтні роботи у приміщенні (за наявності коштів) та ін.

Отож, хоча цей рік був дуже складним і для держави, і для кожного з нас, ми працювали, маємо гідні результати і не втрачаємо насаги на майбутнє. І надалі реалізовуватимемо Стратегію розвитку ДНПБ, дбатимемо про потреби оборони і національної безпеки, насамперед – інформаційної, що вкрай важливо, плекатимемо нове покоління освітян. Ми усвідомлюємо відповідальність за результативність нашої праці, утвердження позитивного іміджу ДНПБ як інноваційного наукового, науково-інформаційного, науково-методичного, культурно-освітнього центру і в Україні, і у світі.

Все буде Україна!